

Uitspraak Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening nr. 2021-0035

(mr. C.A. Joustra, voorzitter, mr. A. Bus, mr. G.C.C. Lewin, F.R. Valkenburg AAG RBA, mr. J.B.M.M. Wuismann, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Beroepschrift ontvangen op : 11 maart 2021
Ingediend door : Sparck Hypotheken B.V., gevestigd te Amersfoort, verder te noemen de geldverstrekker
Wederpartij : De consumenten
Datum uitspraak : 14 juli 2021

Samenvatting

Variabele rente. De consumenten zijn in 2007 een hypothecaire geldlening aangegaan. In 2010 hebben zij gekozen voor variabele rente. In 2020 klagen zij dat de geldverstrekker een te hoge rente in rekening heeft gebracht. De Geschillencommissie beslist dat de geldverstrekker schade moet vergoeden. De Commissie van Beroep bevestigt de uitspraak van de Geschillencommissie. De Commissie van Beroep oordeelt onder meer: 1. Indien de Geschillencommissie beroep openstelt op de voet van art. 2.2 onder a Reglement Commissie van Beroep, is zij niet bevoegd voorzieningen te treffen over de kosten van het beroep of de gevolgen van de uitkomst van het beroep. 2. De consumenten mochten aan de term 'variabele rente' de betekenis toekennen dat de rente zou meebewegen met de gemiddelde rente in de markt voor woninghypotheken. Er wordt in dit verband geen onderscheid gemaakt tussen de markt voor non-conforme woninghypotheken en de markt voor gewone woninghypotheken. 3. Bij de schadebegroting wordt gebruik gemaakt van statistische gegevens van De Nederlandsche Bank. 4. Het beroep op de klachtplicht wordt verworpen. 5. Het beroep op verjaring wordt verworpen.

[Klik hier voor de uitspraak van de Geschillencommissie](#)

I. De procedure in beroep

- I.1 Bij een op 11 maart 2021 gedateerd beroepschrift met bijlagen heeft de geldverstrekker beroep ingesteld bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (verder: de Commissie van Beroep) tegen een uitspraak van 29 januari 2021 van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (verder: de Geschillencommissie) (dossiernummer [nummer], gepubliceerd onder nummer 2021-0089).
- I.2 De consumenten hebben een op 9 april 2021 gedateerd verweerschrift ingediend.
- I.3 Bij e-mail van 20 mei 2021 heeft de geldverstrekker nadere bewijsstukken ingediend.
- I.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgehad op 31 mei 2021. De geldverstrekker werd vertegenwoordigd door mr. [naam], jurist bij Vesting Finance Holding B.V., en mr. C.W.M. Lieverse, advocaat te Amsterdam. Namens de consumenten is hun gemachtigde mr. W. Plessius verschenen, advocaat te 's-Hertogenbosch. Partijen hebben hun standpunten toegelicht en vragen van de Commissie van Beroep beantwoord. Mr. Lieverse heeft zich bediend van een pleitnota, met bijlagen, waarvan zij exemplaren heeft overgelegd.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraak van de Geschillencommissie van 29 januari 2021.

3. Kan het beroep in behandeling worden genomen?

3.1 De Geschillencommissie heeft onder 4.6 van haar uitspraak overwogen:

“Met verwijzing naar artikel 2.2 onder a van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening zal de commissie, gelet op het belang van de zaak, bepalen dat tegen deze uitspraak beroep open staat. Daarbij geldt dat geldverstrekker de kosten zal dragen die een uitsluitend door haar ingesteld beroep voor de consument meebrengen, en dat de uitspraak van de Commissie van Beroep in dat geval niet kan leiden tot een lagere vergoedingsplicht dan in deze uitspraak is opgelegd.”

3.2 Noch het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (Kifid) Bemiddeling en (bindend) advies, noch het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening verleent de Geschillencommissie de bevoegdheid om, indien zij beroep openstelt op de voet van art. 2.2 onder a van het Reglement Commissie van Beroep, voorzieningen te treffen over de kosten van het beroep of over de vraag welke gevolgen de uitkomst van het beroep voor partijen heeft. De Commissie van Beroep verwijst naar haar uitspraak van 31 maart 2020, 2020-011, waarin reeds een overweging van die strekking is opgenomen.

3.3 De omstandigheid dat de Geschillencommissie heeft overwogen als hiervoor weergegeven, brengt niet mee dat het beroep van de geldverstrekker niet in behandeling kan worden genomen, maar wel dat de geldverstrekker niet gebonden is aan de overwegingen van de Geschillencommissie over de kosten van het beroep en over de gevolgen van de uitkomst van het beroep. Door dit soort krachteloze overwegingen in haar uitspraak op te nemen, kan de Geschillencommissie partijen, en vooral consumenten, voor ongewenste en kostbare verrassingen plaatsen. In dit geval heeft de geldverstrekker bij de mondelinge behandeling van het beroep desgevraagd meegedeeld dat zij bereid is redelijke kosten van de consumenten voor rechtsbijstand in hoger beroep aan de consumenten te vergoeden. De Commissie van Beroep gaat ervan uit dat de geldverstrekker die toezegging gestand zal doen.

3.4 Het beroep wordt dus in behandeling genomen.

4. Feiten

4.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak onder 2.1 tot en met 2.4. De feiten zijn niet betwist en worden voor zover

relevant aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan. Het gaat om het volgende.

4.2 De consumenten zijn in 2007 een hypothecaire geldlening bij de geldverstrekker aangegaan met de volgende kenmerken:

ingangsdatum: 31 juli 2007
hoofdsom: € 170.112,-
rente: 6,30%
rentevastperiode: 36 maanden
looptijd: 360 maanden

4.3 De offerte van 31 mei 2007 voor deze lening vermeldt onder meer:

“In aanvulling op de in deze offerte opgenomen voorwaarden en voor zover in deze offerte hiervan niet uitdrukkelijk is afgeweken, zijn de Algemene Voorwaarden (‘Algemene Voorwaarden [naam geldverstrekker] Hypotheken d.d. 10 december 2005’) van toepassing en maken onderdeel uit van deze offerte.”

Artikel 19 van de in deze offerte bedoelde algemene voorwaarden (hierna: de algemene voorwaarden) is getiteld “Rente” en bestaat uit vijf leden.

4.4 In beroep heeft de geldverstrekker een geschrift overgelegd, waarop staat:

“Variabele Rente-clausule (VRI)
(met ingang van 1 december 2005)

1. (...)

2. De variabele rente is gebaseerd op de [naam geldverstrekker] Basisrente van [naam geldverstrekker] die is afgeleid van de Euribor.

3. (...)

Deze tekst wordt hierna aangeduid als: de VRI-clausule.

4.5 In een op 28 juli 2010 gedateerde brief van de geldverstrekker, met de consumenten als geadresseerden, staat onder meer:

Op 1 september 2010 eindigt de met u overeengekomen rentevastperiode van uw lening. Graag willen wij u een aanbieding doen om de lening voort te zetten tegen de navolgende condities:

☒	Variabele Rente
1° deellening: AFLOSSINGSVRIJE LENING	4.9% (eff. 5.01%)
☐	1 jaar
1° deellening: AFLOSSINGSVRIJE LENING	5.9% (eff. 6.06%)
☐	3 jaar
1° deellening: AFLOSSINGSVRIJE LENING	6.15% (eff. 6.33%)
☐	5 jaar
1° deellening: AFLOSSINGSVRIJE LENING	6.6% (eff. 6.8%)

Wij verzoeken u vriendelijk een keuze te maken, deze brief voor akkoord te ondertekenen en voor 23 augustus 2010 te retourneren. Gebruikt u hiervoor: **Postbus 2290, 1000 CG AMSTERDAM.**

Indien u niet voor genoemde datum reageert, zal de lening worden voortgezet tegen het **Variabele Rente** tarief.

Door of namens de consumenten is in die brief het eerste hokje aangekruist als hiervoor weergegeven. Beide consumenten hebben de brief voor akkoord ondertekend. De brief is teruggezonden naar de geldverstrekker.

- 4.6 Op 20 maart 2020 heeft de gemachtigde van de consumenten namens hen bij de geldverstrekker geklaagd dat de geldverstrekker een te hoge rente in rekening heeft gebracht in de periode vanaf september 2010. Bij brief van 6 april 2020 heeft de geldverstrekker de klacht afgewezen.

5. Vordering en uitspraak Geschillencommissie

- 5.1 De consumenten vorderen schadevergoeding van € 20.000,-, met wettelijke rente. Zij hebben daartoe, verkort weergegeven, aangevoerd dat zij mochten verwachten dat de in rekening te brengen variabele rente gelijke tred zou houden met de Euribor-rente en de rente op de geld- en kapitaalmarkt. In werkelijkheid heeft de in rekening gebrachte rente daarmee geen gelijke tred gehouden, maar is die hoger geweest. Het als schadevergoeding gevorderde bedrag is een voorlopige schatting van het verschil.
- 5.2 De Geschillencommissie heeft beslist dat de geldverstrekker de in rekening te brengen rente opnieuw dient te berekenen met inachtneming van de uitgangspunten die de Geschillencommissie heeft genoemd en dat de geldverstrekker het verschil tussen de aldus opnieuw berekende rente en de in werkelijkheid in rekening gebrachte rente aan de consumenten dient terug te betalen, met wettelijke rente over het terug te betalen bedrag.
- 5.3 De Geschillencommissie heeft haar beslissing gebaseerd op de volgende verkort weergegeven overwegingen. Zij zoekt aansluiting bij het systeem dat de Commissie van Beroep met betrekking tot doorlopende kredieten met variabele rente aan consumenten heeft uiteengezet in haar uitspraken van 21 januari 2019, 2019-005, 13 december 2019, 2019-005A en 5 februari 2020, 2019-005B (4.1). Dat systeem komt, verkort weergegeven,

op het volgende neer. Bij de aanvang van het krediet met variabele rente wordt een kredietvergoeding vastgesteld waarbij een kredietaanbieder alle factoren kan laten meewegen die volgens hem de prijs van het krediet dienen te bepalen (de individuele kredietvergoeding). Daarmee komt het verschil vast te staan tussen de individuele kredietvergoeding en de gemiddelde rente op de relevante kredietmarkt. Als de kredietaanbieder later de hoogte van de variabele rente wijzigt, zal hij dat verschil dienen te handhaven, althans zal hij ervoor dienen te zorgen dat het verschil niet wijzigt ten nadele van de consument (4.2). De aan te houden gemiddelde rente wordt bepaald aan de hand van de statistische gegevens als vermeld op de website van De Nederlandsche Bank (hierna: DNB), tabel 5.2.7.1 (Depositato's en leningen van MFI's aan huishoudens, rentepercentages, gecorrigeerd voor breuken (Maand)) (4.3). In die tabel staat onder "nieuwe contracten" bij september 2010 een percentage vermeld van 3,58%. In die maand heeft de geldverstrekker een rente van 4,9% bij de consumenten in rekening gebracht. Het verschil is 1,32 procentpunt. Dit verschil vormt het uitgangspunt voor de door de geldverstrekker te maken berekening. De geldverstrekker heeft te veel rente in rekening gebracht, telkens wanneer hij een hoger rentepercentage heeft gehanteerd dan de percentages die vermeld staan in de tabel van de DNB, vermeerderd met 1,32 procentpunt (4.4).

6. Beoordeling van het beroep

- 6.1 De geldverstrekker heeft in beroep onder meer als bezwaar tegen de beslissing van de Geschillencommissie aangevoerd dat de uitspraken van de Commissie van Beroep waarnaar de Geschillencommissie verwijst, betrekking hebben op doorlopende kredieten, terwijl de onderhavige klacht betrekking heeft op een woninghypotheek. Er bestaan veel verschillen tussen een doorlopend krediet en een woninghypotheek. De Geschillencommissie heeft dat miskend, aldus de geldverstrekker.
- 6.2 Dit bezwaar wordt verworpen. Bij de beoordeling van de onderhavige klacht komt het niet aan op een vergelijking tussen de kenmerken van een doorlopend krediet en een woninghypotheek, maar in de eerste plaats op wat partijen zijn overeengekomen met betrekking tot de vraag welke rente de geldverstrekker bij de consumenten in rekening mag brengen. De Commissie van Beroep zal eerst nagaan welke bedingen daarbij van belang zijn.
- 6.3 Op de brief van 28 juli 2020 is het hokje aangekruist voor de aanduiding 'Variabele Rente'. Daaruit volgt dat partijen zijn overeengekomen dat de rente variabel is. Verder staat vast dat partijen de toepasselijkheid van de algemene voorwaarden zijn overeengekomen. In de algemene voorwaarden heeft de Commissie van Beroep echter geen bedingen aangetroffen die betrekking hebben op de betekenis van de term 'variabele rente' of op de wijze waarop de hoogte van de variabele rente wordt vastgesteld (ook niet in artikel 19 van de algemene voorwaarden, dat betrekking heeft op rente). Partijen hebben ook niet gewezen op bedingen in de algemene voorwaarden die daarvoor van belang zijn.

- 6.4 De geldverstrekker heeft verwezen naar de VRI-clausule (zie 4.4 hiervoor). Zij heeft in haar beroepschrift aangevoerd dat deze clausule destijds op haar website stond, dat de consumenten er ongetwijfeld mee bekend waren en dat de klacht van de consumenten dit bevestigt (omdat in de klacht aansluiting wordt gezocht bij het Euribor-tarief en Euribor genoemd wordt in de VRI-clausule). Bij de mondelinge behandeling van het beroep heeft de geldverstrekker eraan toegevoegd dat de VRI-clausule de enige clausule over variabele rente is die zij ooit heeft gehanteerd (vanaf 1 december 2005 tot op heden). Desgevraagd heeft de gemachtigde van de geldverstrekker bij de mondelinge behandeling van het beroep medegedeeld dat zij de VRI-clausule niet in het dossier van de consumenten heeft aangetroffen en niet weet of de VRI-clausule is toegezonden aan de consumenten.
- 6.5 De geldverstrekker heeft aldus onvoldoende gesteld om te kunnen oordelen dat de VRI-clausule tussen partijen is overeengekomen. Hierbij is van belang dat de offerte van 31 mei 2007, die wel vermeldt dat de algemene voorwaarden van toepassing zijn, niet vermeldt dat de VRI-clausule van toepassing is of dat deze clausule wordt meegezonden. De Commissie van Beroep neemt aan dat de VRI-clausule niet tussen partijen is overeengekomen.
- 6.6 De geldverstrekker heeft een beroep gedaan op aan de consumenten gerichte (en volgens haar verzonden) brieven, waarin vanaf september 2013 vermeld staat:
- “Door ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is het voor [de geldverstrekker] duurder geworden om de aan u verstrekte hypotheek te financieren. Om die reden is [de geldverstrekker] helaas genoodzaakt om de variabele hypotheekrente te verhogen.”
- De geldverstrekker heeft betoogd dat deze brieven van belang zijn voor de vraag wat partijen zijn overeengekomen over de variabele rente. Dat betoog faalt, omdat deze brieven dateren van de periode nadat partijen de gelding van variabele rente waren overeengekomen en niet kan worden aangenomen dat deze brieven tot een nadere overeenkomst over de betekenis van de term ‘variabele rente’ hebben geleid. Hierbij is niet van belang dat de geldverstrekker de tekst van haar brieven heeft aangepast aan nieuwe wettelijke regels op het gebied van transparantie.
- 6.7 Over de hoogte van de rente is dus niet meer overeengekomen dan dat de rente ‘variabel’ is. Daarbij heeft de geldverstrekker niet concreet vermeld welke factoren een rol spelen bij het telkens wijzigen van de variabele rente. Bij de uitleg van de term ‘variabel’ komt het aan op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan die term mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Daarbij is mede van belang dat de geldverstrekker een professionele partij is, die het in haar macht heeft duidelijke clausules op te stellen en overeen te komen, en dat van de consumenten slechts beperkte rechtskennis mag worden verwacht.

- 6.8 Naar het oordeel van de Commissie van Beroep mochten de consumenten redelijkerwijs aan de term ‘variabel’ de betekenis toekennen dat de rente zou meebewegen met de gemiddelde rente in de relevante markt, en moest de geldverstrekker redelijkerwijs begrijpen dat de consumenten die betekenis aan de term zouden toekennen.
- 6.9 De geldverstrekker heeft aangevoerd dat de consumenten redelijkerwijs moesten begrijpen dat de geldverstrekker de in rekening te brengen rente zou kunnen verhogen op de grond dat de fundingkosten voor de geldverstrekker waren gestegen, ook als aan die stijging van fundingkosten andere oorzaken ten grondslag lagen dan aan de het verloop van de gemiddelde rente op de relevante markt. In het bijzonder heeft de geldverstrekker aangevoerd dat zij geen bank is en dat zij de hypothecaire geldleningverstrekking financiert op de kapitaalmarkt. Zij kan geen gebruik maken van financiering door middel van spaargelden (deposito’s) of financiering van andere banken of de centrale bank. Haar fundingkosten hangen onder meer af van de toegang tot de kapitaalmarkten voor aanbieders van non-conforming hypotheek. Toen het 1-maands Euribor-tarief in januari 2015 negatief werd, heeft de geldverstrekker de door haar in rekening gebrachte rente niet verder verlaagd. Dit past binnen hetgeen de consumenten redelijkerwijs mochten verwachten, aldus de geldverstrekker.
- 6.10 Dit betoog faalt. De consumenten hebben gesteld niet bekend te zijn geweest met de hiervoor onder 6.9 vermelde, door de geldverstrekker aangevoerde omstandigheden. De geldverstrekker heeft niet, althans onvoldoende duidelijk, aangevoerd dat de consumenten wel daarmee bekend waren. Indien niettemin moet worden aangenomen dat de consumenten wisten dat de geldverstrekker aanbieder van non-conforming hypotheek was, brengt dat wellicht mee dat de consumenten redelijkerwijs moesten begrijpen dat de marge die de geldverstrekker in haar offerte hanteerde, en ook in het rentepercentage van 4,9% dat zij in de brief van 28 juli 2010 heeft genoemd, hoger was dan het gemiddelde van de marges die banken en andere kredietaanbieders hanteren voor een woninghypotheek met variabele rente. Maar zij behoefden redelijkerwijs niet te verwachten dat de geldverstrekker zich het recht voorbehield om die marge tijdens de looptijd van de overeenkomst eenzijdig te verhogen, om welke reden dan ook. Niet valt in te zien dat een consument die een hypothecaire geldlening aangaat bij een aanbieder van non-conforming hypotheek, redelijkerwijs een andere verwachting over de betekenis van de term ‘variabele rente’ moet hebben dan een consument die dat doet bij een bank. Evenmin valt in te zien dat een consument die een hypothecaire geldlening aangaat bij een aanbieder van non-conforming hypotheek, redelijkerwijs moet verwachten dat het verloop van de variabele rente anders zal zijn dan het verloop van de variabele rente bij een gewone woninghypotheek bij een bank.
- 6.11 Ook de door de geldverstrekker gestelde omstandigheid dat consumenten te allen tijde konden overstappen naar een andere kredietaanbieder, wat daarvan zij, kan niet meebrengen dat de consumenten redelijkerwijs een andere verwachting over de betekenis van de term ‘variabele rente’ moesten hebben dan hiervoor onder 6.6 tot en met 6.10 weergegeven.

- 6.12 Als overeengekomen heeft dus te gelden dat de geldverstrekker rente in rekening zou brengen die zou meebewegen met de gemiddelde rente in de relevante markt. Die relevante markt is de markt voor woninghypotheken. Gelet op hetgeen hiervoor onder 6.6 tot en met 6.10 is overwogen, is er geen goede reden om in dit verband onderscheid te maken tussen de markt voor non-conforme woninghypotheken en de markt voor gewone woninghypotheken. Het verloop van de door de geldverstrekker in rekening gebrachte rente wijkt echter zozeer af van het verloop van de variabele rente in de markt voor woninghypotheken dat geoordeeld moet worden dat de geldverstrekker bij de maandelijkse vaststelling van de hoogte van de variabele rente haar verbintenis ter zake daarvan tegenover de consumenten niet correct is nagekomen. Zij is daarmee tegenover de consumenten toerekenbaar tekortgeschoten en schadeplichtig.
- 6.13 Bij de begroting van de schade moet een vergelijking worden gemaakt tussen de rente die de geldverstrekker in werkelijkheid in rekening heeft gebracht en de rente die zij in rekening zou hebben gebracht indien zij niet tegenover de consumenten zou zijn tekortgeschoten. Nu dat laatste niet met zekerheid en precisie kan worden vastgesteld, moet dat worden gebaseerd op een redelijke verwachting. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van een referentierente. De Geschillencommissie en de Commissie van Beroep zijn, mede gelet op artikel 6:97 BW, bij het vaststellen van die redelijke verwachting en de keuze voor een geschikte referentierente niet zonder meer gebonden aan wat partijen daarover stellen. De grenzen van de rechtsstrijd worden niet overschreden als de consumenten in hun klacht uitgaan van het Euribor-tarief, maar de Geschillencommissie en de Commissie van Beroep in hun schadebegroting uitgaan van een renteverloop dat is afgeleid van statistische gegevens van DNB.
- 6.14 De Commissie van Beroep heeft in eerdere uitspraken aansluiting gezocht bij DNB-tabel 5.2.7.1 (Deposito's en leningen van MFI's aan huishoudens, rentepercentages, gecorrigeerd voor breuken (Maand)). Dit zijn gewogen gemiddelde rentepercentages die monetaire financiële instellingen in de loop van de tijd hebben gehanteerd. Deze door DNB gepubliceerde statistische gegevens zijn vrij raadpleegbaar. De geldverstrekker heeft niet aannemelijk gemaakt dat deze statistische gegevens onvoldoende representatief of onvoldoende betrouwbaar zouden zijn. De tabel maakt onderscheid tussen diverse categorieën woninghypotheken, diverse categorieën consumptief krediet en overige leningen en diverse categorieën deposito's. De categorie woninghypotheken is onderverdeeld in diverse subcategorieën, waaronder de subcategorie "woninghypotheken - totaal - nieuwe contracten - totaal - variabel en <= 1 jaar". Die subcategorie biedt de meest geschikte referentierente. Mede gelet op hetgeen de Commissie van Beroep hiervoor onder 6.6 tot en met 6.12 heeft overwogen over de uitleg van de term 'variabele rente' in dit geval, is er geen goede reden om voor non-conforming woninghypotheken een andere referentierente te hanteren dan voor gewone woninghypotheken. In die categorie staat bij september 2010 (regel 1189 van de spreadsheet) een percentage van 3,58% vermeld, zoals ook de Geschillencommissie heeft vastgesteld. De Commissie van Beroep verenigt zich daarom met de wijze waarop de hoogte van de schade naar het oordeel van de Geschillencommissie moet worden vastgesteld en ook met de wijze waarop de Geschillencommissie de geldverstrekker heeft opgedragen de schade te berekenen en te vergoeden.

- 6.15 De geldverstrekker heeft aangevoerd dat de consumenten de klachtplicht van artikel 6:89 BW hebben veronachtzaamd en dat hun recht op schadevergoeding daarom is vervallen. Hiertoe heeft de geldverstrekker gesteld dat zij de consumenten periodiek op de hoogte heeft gehouden van de opeenvolgende rentewijzigingen. Zij heeft bij haar beroepschrift geautomatiseerde brieven uit haar systeem overgelegd, geadresseerd aan de consumenten. Over de periode 23 mei 2011-19 augustus 2013 heeft zij dertien brieven overgelegd, waarin zonder toelichting staat dat de variabele rente wordt verhoogd of verlaagd. Over de periode 18 september 2013-17 december 2015 heeft zij vijf brieven overgelegd, waarin ook staat dat de variabele rente wordt verhoogd of verlaagd, maar met een toelichting als hiervoor onder 6.6 weergegeven. Ook heeft zij een brief van 30 september 2014 overgelegd, waarin een eerdere brief werd gecorrigeerd. Daarnaast heeft de geldverstrekker jaaropgaven over de periode 2010 tot en met 2020 verstrekt, waarop een totaalbedrag aan rente staat vermeld.
- 6.16 De consumenten hebben aangevoerd dat zij deze brieven niet hebben ontvangen.
- 6.17 Ook indien de consumenten de brieven wel hebben ontvangen, is dat onvoldoende voor het oordeel dat de consumenten de klachtplicht van artikel 6:89 BW hebben veronachtzaamd. Uit de tekst van die brieven behoeften zij redelijkerwijs niet af te leiden dat de rente door de aangekondigde wijziging niet meebewoog met de gemiddelde rente op de markt voor woninghypotheken. Evenmin behoeften zij redelijkerwijs uit die brieven af te leiden dat het rentebeleid niet voldeed aan de overeenkomst. Ook uit de jaaropgaven behoeften zij dat niet af te leiden. De geldverstrekker heeft niet aangevoerd dat en waarom er anderszins voor de consumenten aanleiding bestond om aan te nemen dat de geldverstrekker bij de maandelijkse vaststelling van de hoogte van de variabele rente niet voldeed aan de overeenkomst.
- 6.18 De geldverstrekker heeft ook aangevoerd dat de vordering van de consumenten is verjaard. Dit betoog faalt eveneens. Ook indien de consumenten de hiervoor onder 6.15 bedoelde brieven hebben ontvangen, is dat onvoldoende om te kunnen oordelen dat hun vordering tot schadevergoeding geheel of gedeeltelijk is verjaard. Hiertoe overweegt de Commissie van Beroep als volgt.
- 6.19 Art. 3:310 lid I BW bepaalt, voor zover hier van belang, dat een rechtsvordering tot vergoeding van schade verjaart door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de benadeelde zowel met de schade als met de daarvoor aansprakelijke persoon bekend is geworden. Naar vaste rechtspraak van de Hoge Raad moet de eis dat de benadeelde bekend is geworden met zowel de schade als de daarvoor aansprakelijke persoon aldus worden opgevat dat het hier gaat om een daadwerkelijke bekendheid, zodat het enkele vermoeden van het bestaan van schade dan wel het enkele vermoeden welke persoon voor de schade aansprakelijk is, niet volstaat. De verjaringstermijn van art. 3:310 lid I BW begint pas te lopen op de dag na die waarop de benadeelde daadwerkelijk in staat is een rechtsvordering tot vergoeding van de door hem geleden schade in te stellen. Daarvan zal sprake zijn als de benadeelde voldoende zekerheid – die niet een absolute zekerheid behoeft te zijn – heeft verkregen dat schade is veroorzaakt door tekortschietend of foutief handelen van de betrokken persoon. Het

antwoord op de vraag op welk tijdstip de verjaringstermijn is gaan lopen, is afhankelijk van de relevante omstandigheden van het geval (zie HR 9 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1603, 3.3.2).

- 6.20 Uit rechtspraak van de Hoge Raad volgt dat onbekendheid met of onzekerheid over de juridische beoordeling van de feiten en omstandigheden die betrekking hebben op de schade en de daarvoor aansprakelijke persoon, niet aan aanvang van de verjaringstermijn van art. 3:310 lid 1 BW in de weg staat. Deze juridische beoordeling ziet niet op de kennis en het inzicht die nodig zijn om de deugdelijkheid van een geleverde prestatie te beoordelen. Het ontbreken van deze kennis of dit inzicht kan immers betekenen dat de benadeelde nog onvoldoende zekerheid heeft verkregen dat schade is veroorzaakt door tekortschietend of foutief handelen van de betrokken persoon. Bij de beantwoording van de vraag op welk moment de benadeelde voldoende zekerheid heeft verkregen als hiervoor in 6.19 bedoeld, kan van belang zijn dat de benadeelde in zijn verhouding tot de aangesprokene mocht vertrouwen op diens deskundigheid en dat hij in verband daarmee (nog) geen reden had om te twijfelen aan de deugdelijkheid van diens handelen. Onder omstandigheden kan een benadeelde dan ook pas geacht worden voldoende zekerheid te hebben dat hij schade heeft geleden als gevolg van tekortschietend of foutief handelen van de betrokken persoon, wanneer hij kennis heeft gekregen van een juridisch advies of een rechterlijk oordeel (vergelijk het reeds genoemde arrest HR 9 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1603, 3.3.3).
- 6.21 Dit geval betreft verjaring van een schadevergoedingsvordering van consumenten op grond van tekortschietend of foutief handelen van een kredietaanbieder bij wie zij een woonhypothek hebben verkregen. In beginsel mogen consumenten erop vertrouwen dat kredietaanbieders bij wie zij een woonhypothek verkrijgen, deskundig zijn en zich betamelijk gedragen. Daarom heeft een consument minder snel reden om te twijfelen aan de deugdelijkheid van het handelen van een kredietaanbieder bij wie hij een woonhypothek heeft verkregen. Bij de beoordeling van de vraag op welke datum de termijn is aangevangen van een verjaring als de onderhavige, weegt dat mee ten nadele van de kredietaanbieder. Onder omstandigheden kan een benadeelde pas geacht worden voldoende zekerheid te hebben dat hij schade heeft geleden als gevolg van tekortschietend of foutief handelen van de betrokken persoon, wanneer hij kennis heeft gekregen van een deskundig advies of een oordeel van de rechter, de Geschillencommissie of de Commissie van Beroep.
- 6.22 Hetgeen de Commissie van Beroep hiervoor onder 6.17 heeft overwogen, brengt ook mee dat de consumenten door de (gestelde) ontvangst van de brieven en jaaropgaven niet voldoende zekerheid hebben verkregen dat schade is veroorzaakt door tekortschietend of foutief handelen van de geldverstrekker. Die brieven en jaaropgaven hebben dus geen verjaringstermijn doen aanvangen. Daarom faalt het beroep op verjaring.
- 6.23 Op grond van voorgaande overwegingen komt de Commissie van Beroep tot de slotsom dat zij zich verenigt met de beslissing van de Geschillencommissie. In het midden kan blijven of de consumenten de hiervoor bedoelde brieven hebben ontvangen. Ook kan in het midden blijven of de beslissing van de Geschillencommissie naar behoren is gemotiveerd en

of de Geschillencommissie terecht heeft geoordeeld dat het niet nodig was de zaak mondeling te behandelen.

- 6.24 De Commissie van Beroep stelt de consumenten in het gelijk. Daarom zal zij bepalen dat de geldverstrekker de door de consumenten in verband met de behandeling van het beroep gemaakte kosten aan hen zal vergoeden tot € 1.500,-, berekend volgens het op de website van Kifid gepubliceerde liquidatietarief. Zoals de Commissie van Beroep hiervoor onder 3.3 heeft overwogen, gaat zij ervan uit dat de geldverstrekker haar toezegging aan de consumenten over vergoeding van verdere kosten gestand zal doen.

7. Beslissing

De Commissie van Beroep:

bevestigt de uitspraak van de Geschillencommissie;

bepaalt dat de geldverstrekker de door de consumenten in verband met de behandeling van het beroep gemaakte kosten aan hen zal vergoeden tot € 1.500,-.